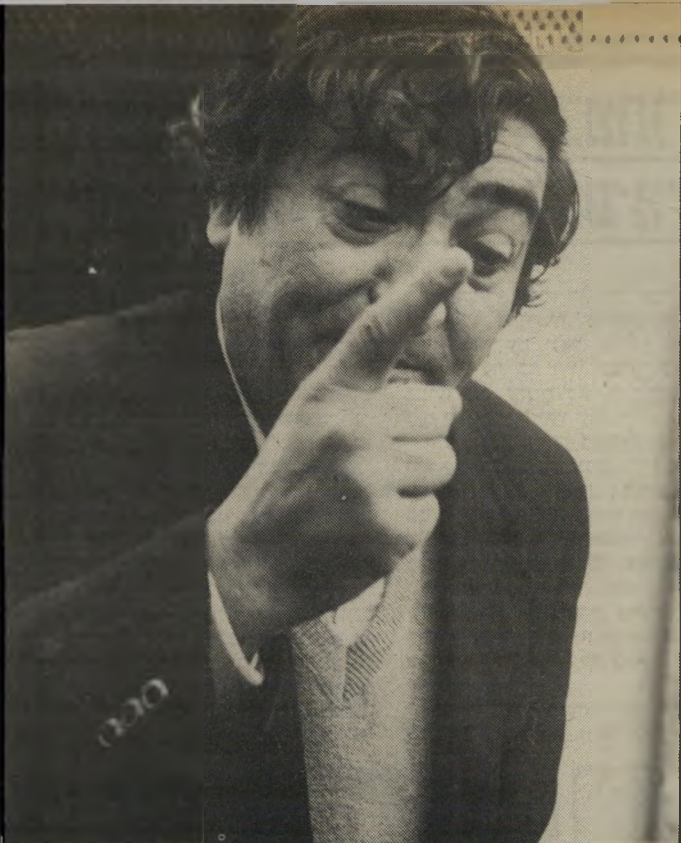

מה רע

בערווה יהודיה?

מחזאי מונדי

המציאות חזקה מכל סאטירה

התפשט והגבירה ראתה את איכרו האנושי, גירשה אותו בכוח וללא רחמי. וכשלוקים הנעלב שאל את הגבירה מדוע היא משליכה אותו לרחוב, ענתה היא: "טיפש, לא אותך אהבתי, אלא את החמור". כן, רבותי, אירקה: נדמה לי שמצאתי את התשובה. למעשה, הערווה היהודיה מתנגדת במפורש לרומאים, מפני שכידוע טיטוס שרף את בית מקדשנו, וקודם לכן התבוסתו, הוה, יוחנן בן־זכאי, ביה מעיר־הקודש, כשהוא מסתתר בארוב־מתיים.

לא לדחוק אצבע

מאידך, אני מאמין שיוסטמן מוחבריו ירצו להגיע לידי פשרה עם נציגיו של ידידי הסופר יצחק אורפן, ועלה בדעתי לעזור להם בכמה הצעות הגונות. אם למשל הביטוי "ערווה יהודיה" מפריע להם אנא תציעו לכמאי ולמחזאי שיפשיטו על הבמה בחורה יהודיה (ויש לבדוק בציציות ובדקדקנות הילכתית את מוצאה הגנטי והגיוני של אותה שחקנית) והצופים יוכלו לראות כמו עיניהם כיצד נראית ערווה יהודיה במערומיה. יש גם לבקש מהשחקנית שלא תגלה חלק משערות ערוותה, בגלל ביגדיהם החדשים, אלא לאפי' שר לצופה לראות ערווה יהודיה כשרה כמלואה. אך נניח שזה לא כל־כך מוסרי ומישהו מן הצופים אכן עלול להתחרמן, אז יש להורות לאותה שחקנית לצבוע את שער הערווה, הצבע לא משנה: אדום, שחור, סגול, זהב, תפוחים, אשכוליות, ארגמן וגם ג'ינג'י הולך.

נוסף לכך, במקום שמישהו על הבמה יגיד "ערווה יהודיה", השחקנית תצביע על ערוותה באיטיות, הייתי אומר בתנועה קולנועית, המכונה סלואו־מושן. אבל אל לה לדחוף את אצבעה לעומק הערווה, אלא לשרטט באופן נקי ואלגנטי את החריץ המיתולוגי.

עד כאן על הביטוי הנפלא הזה, "ערווה יהודיה". בימים אלה פגשתי את יענקל'ה אגמון ושאלתי אותו מדוע שלא יקים בבית־לסין כמה סאטירתי, תשובתו היתה לגמרי שלילית. לדעתו, אי־אפשר להציג כיום סאטירה בארץ, מכיוון שהמציאות היא חזקה מכל סאטירה שתיכתב. חשבתי על דבריו והגעתי למסקנה שהוא אכן צודק, אפילו גדול הסאטיריקנים היווניים, אריסטופנס, לא היה מסוגל להמיצי הברקה כזאת.

ולכן אני מסיים ומכריז בקול־קולות: "תחי הערווה היהודיה!"

המיתה מכסה את אבר־מינו בחצוצרה ושהגיבורה מודיעה שיש לה ערווה יהודיה. מה שהפריע לצנוורה הפריע מאוד גם למחזאי יוסף (מיסטריה אמריקאית) מונדי, שמצא זמן, בין עיסוקיו הרבים (מחזהו זה מסתובב מוצג עתה בבית־לסין בתל־אביב ומחזהו שליחי־מצווה אינם ניוזקים מצוי בשלבי חזרה בתיאטרון חיפה) כדי לחבר ניתוח קולע, מפוכח, ענייני ומשעשע בנושא הערווה היהודיה הזאת.

מרדע הערווה מפריעה להם? אולי מפני שמבחינה חיצונית היא נראית כמו משולש, וכידוע את הגיאומטריה המציאו היוונים, והברנש הזה פיתגורס התייחס למשולש באופן מיוחד, לכן יש להתרחק מכל השפעה מתיוונות ולשוב לימי מרד המקבים.

אבל יש להניח שהערווה, כפי שבאה לידי ביטוי בפסלונים הכנענים של עשתורת, היא חריץ אופקי, מה שמוכיח שבארץ כנען הערווה היו כולן מגולחות ומכאן ניתן להסביר את התנגדות הצנוורים לערווה יהודיה, שלמעשה היא לא יהודיה אלא כנענית. בקשר לכך אני מציע להעלות כאוב את יונתן רטוש ולשאל את עצמו.

אך בדיוק בשניה הזאת אני נזכר בהופעותיו הטלוויזיוניות של סלבא־דור ראלי ואת טענתו הכמעט ניצחית שגדולתו של העם הספרדי טמונה בגאונותו. הוורטיקלית וההוריוונט־לית, כלומר, לאורך ולרוחב. מכאן ניתן להבין שקיימת אנלוגיה חרי־משמעת בין החריץ של הערווה הכנענית לבין גאונותו של העם הספרדי. והרי כולנו יודעים שהאינקוויזיציה, ימח שמה ולכרה, גירשה את היהודים מספרד.

כנעניה עשתורת המוצצת מבני־ברק

הצנוורה לביקורת מחזות וסרטים החלה, לאח־רונה, להפעיל את מספריה ביתר עוז. היא פסלה מחזה אחד שלם, ביקשה לשמוט קטעים מרבים אחרים, ובין אלה גם קטעים מהמחזה מיתה ורודה (על שנתו האחרונה של נער בן 17, בין נפילת אחיו במילחמה להתאבדותו שלו, בהיותו כבר חייל בעצמו). אשר עובד לפי העלם של יצחק אורפן. מה שהפריע לצנוורה היתה העובדה שהגיבור של

מאת יוסף מונדי

פורום

להסתפק רק במחאה והבעת דיעה נחרצת כנגד הפרגמטיות החומייניסטית של אנשי משרד־הפנים. כעת, בחיי שאינני מבין מרדע מה יהושע יוסטמן (יו"ר הצנוורה) והקולגים שלו חפצים בלב ונפש למחוק ממחזהו של יצחק אורפן את הביטוי

ל.א. רבותי, אל תיבהלו, אינני מתכוון לכתוב סינופסיס למחזה חדש, שאותו אקריש לצדיק הזה ממישרד־הפנים, הרב יצחק פרץ. (אם כי, למען האמת, שר חמור לוחש באוזני לכתוב את החלק השני של המוצצת מבני־ברק ולקרא למחזה:

יווני זאום

הצופים עלולים להתחרמן

"ערווה יהודיה"? לכל הרוחות, מה יש להם נגד ערוות יהודית? האם לא כולנו יצאנו מערוות כאלה או שמה נולדנו, כמו הגויים היוונים, מראשו של זאוס המשוקק? האם אף אחד מהצנוורים האלה לא ראה ערווה יהודיה או לא חשק, בסתר־לבו, להתענג ולהתעמק בערווה כזאת? או שמא חס וחלילה הם לא רוצים את הביטוי "ערווה יהודיה" מפני שכעת באופנה להיות הומואים? וכידוע לכולנו, שאלה המעריפים מישכב־זכר רואים בערווה את סמל המוות (אם כי כנראה שבינתיים מחלת האיידס גורמת למוות הממשי)? מה באמת יש להם נגד ערווה יהודיה? האם למתנחלות הצהולות על גבעות יהודה ושומרון אין ערווה יהודית? אין להניח שהסתננו ביניהן שיקסות ופרוצות, ואני משוכנע שכולן יהודיות טהורות ונאמנות למולדת.

שובה של המוצצת מברוקלין לבני־ברק, הפעם בכוונתי להתייחס באופן רציני לפיגול הזה ששמו הצנוורה על מחזות וסרטים.

חריץ אופקי

ל.אחרונה קראתי כמה מאמרים, שנכתבו עליידי כל מיני חכמים מתוסכלים, הטוענים שהצנוורה, למעשה, עושה יחסי־ציבור למחזות מסויים. כפירוש עליי להרגיש, שזו איור־לת גמורה. הבעיה היא יותר מהותית ויש להגיע לחקיקה אשר תבטל את הצנוורה לחלוטין. הצרה היא, שכמצב הנוכחי, המערך, מחשש לאבד את המיפלגות הרתיות הנאורות (שכמובן אינן טמונות בכיסו המחורר), לא יעז להעביר את החוק הזה, ובינתיים יש